

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนโครงการส่งเสริม
การปลูกข้าวอินทรีย์เพื่อการส่งออกของเกษตรกรใน
จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวณริดา ปิ่นชัย

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ.ดร.กาญจนา โชคถาวร

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รศ.ดร.ชเนศ ศรีวิชัยลำพัน

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการด้านการผลิตข้าวอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวอินทรีย์รวมทั้งเพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของเกษตรกรข้าวอินทรีย์ และการวิเคราะห์ความไหวตัวของโครงการ (Sensitivities Analysis) ส่งเสริมการปลูกข้าวอินทรีย์เพื่อการส่งออกในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวอินทรีย์ ในพื้นที่ 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่ริม อำเภอแม่แตง อำเภอพร้าว อำเภอดอยสะเก็ด อำเภอสันกำแพง อำเภอสันทราย อำเภอสันป่าตอง และอำเภอสารภี จำนวน 70 ราย

การประเมินต้นทุน-ผลตอบแทนจากการปลูกข้าวอินทรีย์ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งแยกตามขนาดพื้นที่ในการผลิต คือพื้นที่ขนาดเล็ก(1-10ไร่)พื้นที่ขนาดกลาง(11-29ไร่) และขนาดใหญ่(30 ไร่ขึ้นไป) พบว่า ต้นทุนการผลิตข้าวอินทรีย์ของเกษตรกรพื้นที่ปลูกขนาดเล็ก มีต้นทุนต่อหน่วยต่ำที่สุด คือ 16.37 บาท/กิโลกรัม รองลงมาคือพื้นที่ขนาดใหญ่ มีต้นทุนต่อหน่วย 17.90 บาท/กิโลกรัม และพื้นที่ขนาดกลาง มีต้นทุนต่อหน่วย 19.01 บาท/กิโลกรัม ตามลำดับ โดยหากเปรียบเทียบระหว่างเกษตรกรทั้ง 3 กลุ่ม จะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่การปลูกข้าวอินทรีย์ในพื้นที่ขนาดเล็ก 1-10 ไร่ มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 35,745.90บาทและค่าอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (B/C) เท่ากับ 1.60 มากกว่าเกษตรกรที่ปลูกข้าวอินทรีย์ในพื้นที่ขนาดใหญ่ และ ขนาดกลาง

ซึ่งมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 31,957.16 บาท และ 21,519.88 บาท ค่าอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (B/C) เท่ากับ 1.55 และ 1.40

สำหรับการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตข้าวอินทรีย์เปรียบเทียบรายอำเภอของจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าอำเภอแม่ริม มีต้นทุนในการปลูกข้าวอินทรีย์ต่ำสุด คิดเป็นจำนวนเงินเฉลี่ยเท่ากับ 12.25 บาทต่อกิโลกรัม รองลงมาเป็น อำเภอสันทราย มีต้นทุนเฉลี่ยเท่ากับ 12.69 บาทต่อกิโลกรัม อำเภอแม่แตง มีต้นทุนเฉลี่ยเท่ากับ 12.81 บาทต่อกิโลกรัม โดยพื้นที่อำเภอแม่ริมมีค่าอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (B/C) สูงสุดเท่ากับ 2.29 รองลงมาเป็นพื้นที่อำเภอสันทราย และอำเภอแม่แตง มีค่าเท่ากับ 2.21 และ 2.14 ในด้านการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการในการลงทุนกรณีต้นทุนลดลงร้อยละ 10 และกรณีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 จากการวิเคราะห์ความอ่อนไหว ทั้ง 2 กรณีพบว่าการลงทุนปลูกข้าวอินทรีย์ของเกษตรกรทั้ง 3 ขนาดมีความเป็นไปได้ในการลงทุน โดยเฉพาะเกษตรกรที่ปลูกข้าวอินทรีย์ในพื้นที่ขนาดเล็ก

Independent Study Title Cost-benefit Analysis of Organic Rice Plantation
Export-promotion Project of Farmers in
Chiang Mai Province

Author Ms. Narida Puchai

Degree Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Assoc.Prof.Dr.Kanchana Chokethaworn Advisor

Assoc.Prof.Dr.Thanes Sriwichailampham Co-advisor

ABSTRACT

The objectives of the present study are to examine the organic rice production management of organic rice growers under the Promotion of Organic Rice Planting for Export Project in Chiang Mai Province, to appraise the financial costs and returns of this organic rice production venture, and to perform a sensitivity analysis of farmers' investment in growing organic rice for export purpose. Information for this study was collected from totally 70 organic rice growers in 8 districts of Chiang Mai Province including Mae Rim, Mae Taeng, Phrao, Doi Saket, San Khampaeng, San Sai, San Pa Tong, and Saraphi.

The appraisal of costs and returns associated with organic rice production in Chiang Mai Province was made for three farm sizes: small (1-10 rai), medium (11-29 rai), and large (more than 30 rai). It was found that the average production cost of the organic rice farmers in the small farm group was the lowest at 16.37 baht/kg. while the corresponding costs for large- and medium-sized farms were 17.90 baht/kg. and 19.01 baht/kg., respectively. For investment decision in growing organic rice in three different farm sizes, the study found that the farmers with small farm size had the Net Present Value (NPV) equal to 35,745.90 baht and Benefit-Cost (B/C) ratio

equal to 1.60 while the farmers with large and medium farm sizes would realize the NPV's of 31,957.16 baht and 21,519.88 baht, and get B/C ratios at 1.55 and 1.40, respectively.

The examination of production costs across the eight districts under study revealed that organic rice growing in Mae Rim experienced the lowest cost at 12,25 baht per kilogram followed by the cases of San Sai and Mae Taeng at 12.69 and 12.81 baht per kilogram, respectively. Conforming with the cost comparison, the B/C ratio of organic rice growing investment in Mae Rim was highest at 2.29 and those of the San Sai and Mae Taeng situations were 2.21 and 2.14, respectively. The sensitivity analysis of investment under two scenarios namely the decrease in cost by 10% and the increase in income by 10% disclosed that the investment on organic rice production in all three farm sizes are worthwhile especially most favorable in the case of small farm size.